

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Освітньо-професійна програма

Психологія

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»**

Кваліфікація: бакалавр психології

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХДАК
Протокол № 10 від 18.05.2020 р.**

**Зміни до ОП
ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХДАК
Протокол № 1 від 28.08.2020 р.**

**Голова вченої ради
Ректор _____ Василь ШЕЙКО
(підпис)**

**Освітня програма вводиться в дію
з 01 вересня 2020 року**

Харків – 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми ПСИХОЛОГІЯ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	053 Психологія
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	—
КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр психології

ВНЕСЕНО:

Кафедрою психології та педагогіки

Протокол № 14 від 27.04.2020 р.

Завідувач кафедри Анастасія БОЛЬШАКОВА

ПОГОДЖЕНО

Радою факультету соціальних комунікацій

Протокол № 11 від 18.05.2020 р.

Декан факультету Алла СОЛЯНИК

Гарант освітньої програми Анастасія БОЛЬШАКОВА

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Большакова Анастасія Миколаївна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури, керівник робочої групи;

2. Віденєєв Ігор Олександрович – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури;

3. Перевозна Тетяна Олексіївна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури;

4. Радько Ольга Василівна – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури.

ЗМІСТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1. Опис та загальна характеристика освітньо-професійної програми
2. Профіль програми:
  - обсяг програми;
  - ціль та характеристика програми;
  - працевлаштування та продовження освіти;
  - методика навчання, система оцінювання;
  - програмні компетентності;
  - програмні результати навчання.
3. Вимоги до якості освіти
4. Розподіл змісту освітньо-професійної програми та максимальний навчальний час за циклами підготовки
5. Перелік компонент освітньо-професійної програми, їх логічна послідовність та відповідність компетентностям випускника і програмним результатам навчання
6. Анотації компонент освітньо-професійної програми
7. Перелік компонент освітньо-професійної програми, що виносяться на атестаційний екзамен за освітньо-професійною програмою Психологія зі спеціальності 053 Психологія.

1. ОПИС ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1.1. Опис освітньо-професійної програми

Освітньо-професійна програма (ОПП) Психологія для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні зі спеціальності 053 Психологія містить 240 кредитів – обсяг, необхідний для здобуття відповідного рівня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

1.2. Загальна характеристика освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Бакалавр психології
Кваліфікація в дипломі	Ступень вищої освіти «Бакалавр» Спеціальність 053 «Психологія» Освітня програма Психологія
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: психічні явища, їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності. Цілі навчання: формування наукових уявлень про природу

	<p>психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: система психологічних знань, базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, пояснювальних принципів, науково-прикладних завдань.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги.</p> <p>Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка, сучасні інформаційні та комунікаційні технології.</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>

Обсяг програми: 240 кредитів ЄКТС

Нормативний термін навчання: 3 роки 10 місяців (на основі повної загальної середньої освіти).

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою, і вимоги до професійного відбору вступників:

Умови прийому розробляє Міністерство освіти і науки України. Згідно з ними Харківська державна академія культури розробляє власні правила прийому, які затверджуються Міністерством освіти і науки України.

Навчатися за освітньо-професійною програмою Психологія зі спеціальності 053 Психологія на першому (бакалаврському) рівні можуть громадяни України, громадяни зарубіжних країн та особи без громадянства, інші, які мають повну загальну середню освіту. Абітурієнти приймаються на навчання зі спеціальності 053 Психологія у відповідності до Правил прийому до Харківської державної академії культури та на підставі законодавства України, міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

Усі вступники користуються рівними правами незалежно від статі, расової, національної приналежності, соціального майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, віросповідання, місця проживання та інших обставин. Особливих протипоказань щодо навчання зі спеціальності 053 Психологія з точки зору психологічних властивостей особи, вікових або інших обмежень не існує. Медичні протипоказання – у відповідності до діючого переліку абсолютних медичних протипоказань до прийому абітурієнтів до закладів вищої освіти.

Компетентності та результати навчання, якими має володіти випускник

Харківська державна академія культури готує випускників за освітньо-професійною програмою Психологія зі спеціальності 053 Психологія як соціальних особистостей, здатних вирішувати певні проблеми і задачі діяльності за умови оволодіння системою компетентностей та досягнення певних результатів навчання.

Перелік компетентностей та результатів навчання зі спеціальності 053 Психологія наведено у Профілі освітньо-професійної програми.

Перелік освітніх компонентів

Освітньо-професійна програма Психологія зі спеціальності 053 Психологія передбачає такі освітні компоненти:

Обов'язкові освітні компоненти:

1.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти

1.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки

Практики

Курсові роботи

Підсумкова атестація

Вибіркові освітні компоненти

2.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти

2.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки

Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів з психології та максимальний навчальний час за циклами підготовки наведено у розділі 4 ОПП.

Перелік дисциплін та практик із зазначенням кількості навчальних годин/кредитів їх вивчення наведена у розділі 5 ОПП.

Анотації всіх дисциплін (практик) наведені у розділі 6.

Форми атестації здобувачів

Форми атестації здобувачів	Атестація здійснюється у формі: публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота повинна передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі чи практичної проблеми у сфері психології, що передбачає застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен за спеціальністю 053 Психологія перевіряє досягнення результатів навчання, визначених цією ОПП.

Підсумкову атестацію випускників здійснює екзаменаційна комісія.

У розділі 7 ОПП подано навчальні дисципліни, що виносяться на атестаційний екзамен.

Вимоги до системи освіти та професійної підготовки:

До реалізації освітньо-професійної програми Психологія зі спеціальності 053 Психологія залучаються науково-педагогічні працівники, що мають науковий ступінь доктора чи кандидата наук та вчене звання професора або доцента, які мають досвід викладання навчальних дисциплін за переліком розділу 5 ОПП. До проведення занять можуть залучатися провідні фахівці підприємств, установ, які мають значний практичний досвід, аспіранти і докторанти відповідної кафедри, коло професійних інтересів яких відповідає тематиці дисципліни, що викладається.

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»,
код та найменування спеціальності – 053 «Психологія»,
рівень вищої освіти – перший

Профіль програми: Бакалавр з психології	
<i>Тип диплома та обсяг програми</i>	Одиничний ступінь, 240 кредитів ЄКТС
<i>Вищий навчальний заклад</i>	Харківська державна академія культури
<i>Період акредитації</i>	До первинної акредитації, 2021 р.
<i>Рівень вищої освіти</i>	Перший (бакалаврський)
1. Мета програми	
Надати освіту у галузі психології із широким доступом бакалаврів з психології до працевлаштування, підготувати бакалаврів із психології із необхідними для виконання професійної діяльності компетенціями, особливим інтересом до певних галузей психологічної науки і практики для подальшого навчання за наступними рівнями вищої освіти	
2. Характеристика програми	
<i>Предметна область</i>	Психологія
<i>Фокус програми: загальна / спеціальна</i>	Загальна освіта в області теоретичної та практичної психології
<i>Орієнтація програми</i>	Програма базується на загальновідомих та загальновизнаних наукових результатах та практичних розробках в галузі психології із врахуванням сучасного стану теоретичної та практичної психології, орієнтує на актуальні спеціалізації у рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра.
<i>Особливості програми</i>	Програма орієнтована на забезпечення соціокультурної сфери кваліфікованими фахівцями із надання психологічної допомоги з урахуванням специфіки професійної діяльності та професійно-особистісних особливостей фахівців із різних галузей професійної діяльності у соціокультурній сфері. Особливості програми також полягають у підготовці випускників до активного використання засобів культури та мистецтва з метою надання психологічної допомоги різним верствам населення.

3. Працевлаштування та продовження освіти	
<i>Працевлаштування</i>	Робочі місця у психологічних центрах, державних, громадських та бізнес організаціях з надання психологічної допомоги, освітніх, медичних установах, органах внутрішніх справ, приватна підприємницька діяльність з надання психологічних та освітніх послуг.
<i>Продовження освіти</i>	Магістерські програми з психології, міждисциплінарні програми, близькі до психології (управління, медіа-комунікації).
4. Стиль та методика навчання	
<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, самосійна робота на основі підручників, конспектів лекцій, матеріалів з організації самостійної роботи, консультації з викладачами, виконання курсових робіт, проходження практик.
<i>Система оцінювання</i>	Письмові екзамени, усні презентації, звіти за результатами виконання практичних завдань, поточний контроль знань, захист курсових робіт та проходження практики, захист кваліфікаційної роботи, атестаційний екзамен.
5. Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, ЗК9 Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і

	<p>обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації</p> <p>СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту</p> <p>СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики</p> <p>СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку</p> <p>СК 13. Здатність аналізувати соціокультурні процеси та явища з точки зору їх впливу на</p>

	<p>психічне благополуччя людини</p> <p>СК 14. Здатність збирати, аналізувати, систематизувати та використовувати у практичній діяльності інформацію щодо психологічних особливостей професійної діяльності у соціокультурній сфері.</p> <p>СК 15. Здатність активно використовувати засоби культури та мистецтва у просвітницькій, психопрофілактичній діяльності та наданні психологічної допомоги різним верствам населення.</p>
--	--

6. Зміст підготовки, сформульований у термінах результатів навчання

- ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання
- ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
- ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги
- ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження
- ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки
- ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.
- ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання
- ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника
- ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій
- ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо,.
- ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
- ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення

фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії

ПР19. Розробляти та реалізовувати програми психологічного супроводу професійної діяльності у соціокультурній сфері

ПР20. Розробляти та реалізовувати психопрофілактичні та психокорекційні (індивідуальні та групові) програми засобами культури та мистецтва

ПР21. Використовувати засоби культури та мистецтва у плануванні та реалізації процесу психологічного консультування

ПР22. Організовувати та проводити масові соціокультурні заходи просвітницького та психопрофілактичного характеру (арт-терапевтичні форуми, фестивалі, майстер-класи).

7 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кількісний та якісний склад науково-педагогічних працівників, що забезпечують підготовку бакалаврів з психології, відповідає ліцензійним вимогам.
Матеріально-технічне забезпечення	Показники матеріально-технічного забезпечення підготовки бакалаврів з психології, відповідають ліцензійним вимогам
Інформаційне забезпечення	Показники інформаційного забезпечення підготовки бакалаврів з психології, відповідає ліцензійним вимогам
Соціально-побутова інфраструктура	Характеристики соціально-побутової інфраструктури відповідають ліцензійним вимогам забезпечення підготовки бакалаврів з психології
Навчально-методичне забезпечення	Показники навчально-методичного забезпечення підготовки бакалаврів з психології, відповідають ліцензійним вимогам

8 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Згідно законодавства
Міжнародна кредитна мобільність	Згідно законодавства

**Матриця відповідності компетентностей
дескрипторам НРК (за бакалаврським рівнем)**

НРК	Знання Зн 1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн 2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів, понять у навчанні та професійної діяльності	Уміння УМ 1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів	Комунікація К 1 донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К 2 Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК1		Ум 1	К 1, К 2	АВ 1, АВ 2
ЗК2	Зн 1, Зн 2	Ум 1		
ЗК3		Ум 1		
ЗК4		Ум 1		АВ 1, АВ 2
ЗК5	Зн 2	Ум 1	К 1	АВ 1
ЗК6	Зн 1, Зн 2			АВ 1
ЗК7	Зн 1, Зн 2	Ум 1	К 2	
ЗК8			К 1, К 2	АВ 1
ЗК9			К 1, К 2	
ЗК10	Зн 2		К 2	АВ 2
ЗК11	Зн1		К 1	АВ 2

НРК	Знання Зн 1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн 2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів, понять у навчанні та професійної діяльності	Уміння УМ 1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів	Комунікація К 1 донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К 2 Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Спеціальні компетентності				
СК1	Зн 1			АВ 1
СК2	Зн1, Зн2			
СК3	Зн1, Зн2			АВ1
СК4	Зн 1, Зн 2	Ум 1		АВ 1
СК5	Зн 2	Ум 1		АВ 1
СК6		Ум 1		АВ 1
СК7	Зн 1	Ум 1		АВ 1
СК8	Зн 1		К 1, К 2	АВ 1, АВ 2
СК9		Ум1	К1	
СК10		К 1, К 2		АВ 2
СК11		Ум 1		АВ 1
СК12		Ум 1	К 1, К 2	АВ 2
СК13	Зн 1, Зн 2	Ум 1		
СК14	Зн 1, Зн 2	Ум 1		АВ 1, АВ 2
СК15	Зн 1, Зн 2		К 1, К 2	

**Матриця відповідності результатів навчання та
інтегральної і загальних компетентностей**

Програмні результати навчання	Компетентності											
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ПР1	+	+	+			+	+	+				
ПР2	+	+	+	+			+	+				
ПР3	+		+	+	+	+						
ПР4	+		+	+		+	+	+				
ПР5	+		+	+		+	+	+				+
ПР6	+		+	+		+	+	+				+
ПР7	+	+	+		+	+	+	+	+	+		
ПР8	+	+	+			+	+	+	+		+	+
ПР9	+	+			+	+	+	+				+
ПР10	+	+				+	+			+	+	+
ПР11	+	+	+		+	+	+	+	+	+		
ПР12	+	+	+	+	+	+	+	+				
ПР13	+	+			+	+			+	+	+	+
ПР14	+	+			+			+		+		
ПР15	+		+		+	+			+			
ПР16	+	+	+						+	+	+	+
ПР17	+	+	+			+					+	+
ПР18	+	+	+				+	+			+	+
ПР19	+	+	+	+	+	+	+	+				
ПР20	+	+	+	+	+	+	+	+				
ПР21	+	+	+		+	+	+	+	+	+		
ПР22	+	+	+	+	+	+	+	+				

**Матриця відповідності результатів навчання та спеціальних
(фахових) компетентностей**

Програмні результати навчання	Спеціальні (фахові) компетентності														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ПР1	+	+	+	+	+		+		+				+	+	+
ПР2	+	+	+	+			+						+	+	
ПР3	+			+											
ПР4	+	+	+	+		+	+						+	+	
ПР5	+			+	+				+		+				+
ПР6				+	+	+	+		+		+		+	+	+
ПР7				+	+		+			+			+	+	
ПР8				+			+	+	+	+			+	+	+
ПР9			+	+			+	+	+	+			+	+	+
ПР10	+						+		+	+	+		+	+	+
ПР11				+			+	+	+			+	+	+	+
ПР12				+	+		+	+	+	+			+	+	+
ПР13								+	+			+		+	+
ПР14											+				
ПР15									+	+		+			+
ПР16									+		+				+
ПР17									+	+		+			+
ПР18								+	+	+	+	+		+	+
ПР19				+	+		+	+	+	+			+	+	+
ПР20				+	+		+	+	+	+			+	+	+
ПР21				+			+	+	+			+	+	+	+
ПР22				+	+		+	+	+	+			+	+	+

3. ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Визначаються Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності в ХДАК (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 11 від 29.05.2015 р.)	Принципи та процедури забезпечення якості освіти
Визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАК (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 11 від 29.05.2015р.)	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм
Визначаються Положенням про оцінювання в ХДАК	Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти
Визначаються Положенням про педагогічне і наукове підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, затверджених наказом МОН України № 567 від 24.01.2013 р.	Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників
Визначається вимогами до матеріально-технічного забезпечення спеціальності	Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу
Визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАК	Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом
Розміщення на сайті ХДАК у відкритому доступі	Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації
Перевірка на плагіат	Запобігання та виявлення академічного плагіату

**4. РОЗПОДІЛ ЗМІСТУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
ТА МАКСИМАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЧАС
ЗА ЦИКЛАМИ ПІДГОТОВКИ**

Цикл підготовки	Навчальний час	
	кредитів ECTS	годи н
I. Обов'язкові освітні компоненти (ОК)		
1.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти (ОКГ)	18	540
1.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки (ОКПП), практики (ОКП), курсові, роботи		
Освітні компоненти професійної і практичної підготовки (ОКПП)	151	4530
Практики (ОКП)	9	270
Курсові роботи	2	60
Всього:	162	4860
Загальна кількість	180	5400
II. Вибіркові освітні компоненти (ВК)		
2.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти (ВКГ)	12	360
2.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки (ВКПП)	48	1440
Всього:	60	1800
Загальна кількість:	240	7200

5. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

5.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код та назва освітньої компоненти	Навчальний час	
	кредитів ECTS	годин
1. Обов'язкові освітні компоненти (ОК)		
1.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти (ОКГ)		
ОКГ 1. Історія України	3,0	90
ОКГ 2. Історія української культури	3,0	90
ОКГ 3. Українська мова (за проф. спрям.)	3,0	90
ОКГ 4. Іноземна мова (за проф. спрям.)	6,0	180
ОКГ 5. Філософія	3,0	90
Всього:	18	540
1.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки (ОКПП)		
ОКПП 1. Вступ до спеціальності	6,0	180
ОКПП 2. Психологія спілкування	3,0	90
ОКПП 3. Психологія особистості	3,0	90
ОКПП 4. Історія психології	3,0	90
ОКПП 5. Загальна психологія	21,0	630
ОКПП 6. Професійна самосвідомість психолога	3,0	90
ОКПП 7. Соціальна психологія	8,0	240
ОКПП 8. Основи психологічної практики	6,0	180
ОКПП 9. Анатомія нервової системи та психофізіологія	3,0	90
ОКПП 10. Психологія сім'ї	3,0	90
ОКПП 11. Психодіагностика	3,0	90
ОКПП 12. Арт-терапевтичні підходи та методи у практичній психології	3,0	90
ОКПП 13. Педагогічна та вікова психологія	3,0	90
ОКПП 14. Патопсихологія	4,0	120
ОКПП 15. Техніки психологічного тренінгу	3,0	90
ОКПП 16. Психологія професійних деструкцій	3,0	90
ОКПП 17. Психологія девіантної поведінки	3,0	90
ОКПП 18. Основи психологічного консультування	9,0	270
ОКПП 19. Основи психіатрії	3,0	90
ОКПП 20. Організаційна психологія та HR-менеджмент	5,0	150
ОКПП 21. Основи психокорекції	6,0	180
ОКПП 22. Експериментальна психологія	3,0	90

ОКПП 23. Спеціальна психологія	3,0	90
ОКПП 24. Основи сімейного психологічного консультування	6,0	180
ОКПП 25. Основи психотерапії	4,0	120
ОКПП 26. Конфліктологія	3,0	90
ОКПП 27. Психологічний спецпрактикум	4,0	120
ОКПП 28. Інформаційні технології у професійній діяльності психолога	3,0	90
ОКПП 29. Практикум з психодіагностики	8,0	240
ОКПП 30. Основи наркології	3,0	90
Виконання кваліфікаційної роботи	10	300
Ознайомча навчальна практика	3,0	90
Виробнича практика Психокорекційна практика у соціокультурній сфері	6,0	180
Курсова робота з соціальної психології	1,0	30
Курсова робота з експериментальної психології	1,0	30
Загальна кількість:	162	4860
2. Вибіркові освітні компоненти (ВК)		
2.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти (ВКГ)	12	360
2.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки (ВКПП)	48,0	1440
Загальна кількість:	60,0	1800
ВСЬОГО за освітньо-професійною програмою:	240	7200

5.2. Вибіркові освітні компоненти

Загальний обсяг вибірових освітніх компонент освітньо-професійної програми складає 60 кредитів ECTS (вибіркові гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти – 12 кредитів ECTS, вибірові освітні компоненти професійної і практичної підготовки – 48 кредитів ECTS), що складає 25 % загальної кількості.

Перелік вибірових гуманітарних та соціально-економічних освітніх компонент розробляється кафедрами Харківської державної академії культури.

Перелік вибірових освітніх компонент професійної і практичної підготовки розробляється кафедрою психології та педагогіки з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти.

Орієнтовний перелік вибірових освітніх компонент професійної і практичної підготовки:

Психологія саморегуляції
Психологія лідерства
Психологія прийняття рішень
Психологія самопрезентації та особистої ефективності
Психологія інформаційного впливу
Психологія впливу у міжособистісній взаємодії та засобах масової комунікації
Психотехнології досягнення успіху
Психологія профілактично-виховної роботи з дітьми
Психологія релігії
Психологія волі
Психологічна типологія
Психологія бізнесу
Психологія спорту
Психологія масової комунікації
Психологія праці
Основи невропатології
Юридична психологія
Політична психологія
Психологія фінансового успіху та фінансової гармонійності
Психологічний супровід сім'ї
Медіа-психологія
Психологія особистої конкурентоздатності фахівця
Психологія професійних деструкцій
Психологія девіантної поведінки
Психологія впливу у міжособистісній взаємодії та засобах масової комунікації
Психологія рекламної діяльності
Інженерна психологія
Психологічна віктимологія
Організація психологічної служби
Основи психосоматики та тілесно-орієнтовані психотехніки
Математичні методи у психології
Кар'єрне консультування та коучінг
Аддиктологія та основи наркології
Психологія екстремальних ситуацій
Профілактика та корекція сімейного насильства
Психологія корекційно-розвивального впливу танцювально-рухової активності
Психологічна допомога в кризових та надзвичайних ситуаціях
Методика проведення психологічної експертизи у різних галузях
Суїцидологія
Психологічне консультування у методі позитивної психотерапії
Психологічне консультування у напрямі когнітивно-поведінкової терапії

Психологічне консультування у напрямі діалектико-поведінкової терапії
 Психологічне консультування у напрямі схема-терапії
 Психологічне консультування у терапії прийняття та відповідальності
 Психологічне консультування у напрямі емоційно-фокусованої терапії
 Психологічне консультування у напрямі метакогнітивної терапії

5.3. Логічна послідовність компонент освітньо-професійної програми

Код та назва освітньої компоненти	Кількість кредитів ECTS	Форма підсумкового контролю
1 семестр		
ОКГ 1. Історія України	3,0	екзамен
ОКГ 3. Українська мова (за проф. спрям.)	3,0	екзамен
ОКПП 1. Вступ до спеціальності	6,0	екзамен
ОКПП 2. Психологія спілкування	3,0	залік
ОКПП 3. Психологія особистості	3,0	екзамен
ОКПП 4. Історія психології	3,0	екзамен
ОКПП 5. Загальна психологія	6,0	залік
ОКПП 6. Професійна самосвідомість психолога	3,0	залік
Всього:	30,0	8
2 семестр		
ОКГ 2. Історія української культури	3,0	екзамен
ОКПП 5. Загальна психологія	6,0	екзамен
ОКПП 7. Соціальна психологія	5,0	залік
ОКПП 8. Основи психологічної практики	6,0	екзамен
ОКПП 9. Анатомія нервової системи та психофізіологія	3,0	залік
ОКПП 26. Конфліктологія	3,0	залік
Ознайомча навчальна практика	3,0	залік
Курсова робота з соціальної психології	1	залік
Всього:	30,0	8
3 семестр		
ОКГ 4. Іноземна мова (за проф. спрям.)	3,0	залік
ОКПП 5. Загальна психологія	9,0	екзамен
ОКПП 7. Соціальна психологія	3,0	екзамен
ОКПП 10. Психологія сім'ї	3,0	екзамен
ОКПП 11. Психодіагностика	3,0	екзамен
ОКПП 12. Арт-терапевтичні підходи та методи у	3,0	залік

практичній психології		
ОКПП 28. Інформаційні технології у професійній діяльності психолога	3,0	залік
КЗВ: ВКГ 1	3,0	залік
Всього:	30,0	8
4 семестр		
ОКГ 4. Іноземна мова (за проф. спрям.)	3,0	екзамен
ОКГ 5. Філософія	3,0	екзамен
ОКПП 13. Педагогічна та вікова психологія	3,0	екзамен
ОКПП 14. Патопсихологія	4,0	екзамен
ОКПП 29. Практикум з психодіагностики	8,0	залік
КЗВ: ВКГ 2	3,0	залік
КЗВ: ВКПП 1	3,0	залік
КЗВ: ВКПП 2	3,0	залік
Всього:	30,0	8
5 семестр		
ОКПП 15. Техніки психологічного тренінгу	3,0	екзамен
ОКПП 16. Психологія професійних деструкцій	3,0	екзамен
ОКПП 17. Психологія девіантної поведінки	3,0	залік
ОКПП 18. Основи психологічного консультування	9,0	екзамен
ОКПП 19. Основи психіатрії	3,0	залік
ОКПП 30. Основи наркології	3,0	залік
КЗВ: ВКГ 3	3,0	залік
КЗВ: ВКПП 3	3,0	залік
Всього:	30,0	8
6 семестр		
ОКПП 20. Організаційна психологія та HR-менеджмент	5,0	залік
ОКПП 21. Основи психокорекції	6,0	екзамен
ОКПП 22. Експериментальна психологія	3,0	екзамен
ОКПП 23. Спеціальна психологія	3,0	екзамен
ОКПП 24. Основи сімейного психологічного консультування	6,0	екзамен
Курсова робота з експериментальної психології	1,0	залік
КЗВ: ВКГ 4	3,0	залік
КЗВ: ВКПП 4	3,0	залік
Всього:	30,0	8
7 семестр		
ОКПП 25. Основи психотерапії	4,0	екзамен
Виконання кваліфікаційної роботи	5,0	

КЗВ: ВКПП 5	3,0	екзамен
КЗВ: ВКПП 6	3,0	екзамен
КЗВ: ВКПП 7	3,0	залік
КЗВ: ВКПП 8	3,0	залік
КЗВ: ВКПП 9	3,0	залік
КЗВ: ВКПП 10	6,0	екзамен
Всього:	30,0	8
8 семестр		
ОКПП 27. Психологічний спецпрактикум	4,0	екзамен
Виконання кваліфікаційної роботи	5,0	
Виробнича практика Психокорекційна практика у соціокультурній сфері	6,0	залік
КЗВ: ВКПП 11	5,0	екзамен
КЗВ: ВКПП 12	5,0	екзамен
КЗВ: ВКПП 13	5,0	залік
Всього:	30,0	5

5.4. Матриця відповідності компонент освітньо-професійної програми інтегральній та загальним компетентностям випускника

Компоненти ОПП	Компетентності											
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ОКГ1	+					+					+	+
ОКГ2	+				+	+		+			+	+
ОКГ3	+	+		+	+				+			
ОКГ4	+	+		+	+				+			
ОКГ5	+			+	+	+	+	+			+	+
ОКПП1	+	+	+						+	+		
ОКПП2	+	+		+					+	+		
ОКПП3	+	+	+									
ОКПП4	+		+									+
ОКПП5	+		+					+	+			
ОКПП6	+		+					+	+			

OKПП7	+	+	+						+	+		
OKПП8	+	+	+						+	+		
OKПП9	+	+	+									
OKПП10	+	+	+									
OKПП11	+	+	+				+	+				
OKПП12	+	+	+									
OKПП13	+	+	+									
OKПП14												
OKПП15	+	+	+									
OKПП16	+	+	+						+	+		
OKПП17	+	+	+								+	+
OKПП18	+	+	+									
OKПП19	+	+	+				+					+
OKПП20	+	+	+									
OKПП21	+	+	+				+					+
OKПП22	+	+	+				+					+
OKПП23	+	+	+				+	+				
OKПП24	+	+	+									
OKПП25	+	+	+				+					+
OKПП26	+	+	+						+	+		
OKПП27	+	+	+				+					+
OKПП28	+	+		+	+							
OKПП29	+	+	+				+	+				
OKПП30	+	+	+				+					+

5.5. Матриця відповідності компонент освітньо-професійної програми спеціальним (фаховим) компетентностям випускника

Компоненти	Спеціальні (фахові) компетентності														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ОКГ1				+									+		
ОКГ2		+	+												+
ОКГ3	+						+		+						+
ОКГ4		+		+		+			+				+		+
ОКГ5		+		+							+		+		
ОКПП1	+		+					+	+		+			+	+
ОКПП2								+	+		+	+		+	+
ОКПП3	+	+	+			+	+	+	+				+	+	
ОКПП4	+	+	+		+		+						+		
ОКПП5	+	+	+	+	+		+						+	+	+
ОКПП6	+	+	+	+	+		+						+	+	+
ОКПП7	+	+			+			+	+		+	+	+		+
ОКПП8	+	+			+			+	+		+	+	+		+
ОКПП9	+		+				+	+							
ОКПП10	+		+		+	+		+	+				+		+
ОКПП11	+		+		+	+	+	+	+					+	+
ОКПП12	+	+			+			+	+		+	+	+		+
ОКПП13	+		+		+	+		+	+				+		+
ОКПП14	+		+		+	+		+	+				+		+
ОКПП15	+	+			+			+	+		+	+	+		+
ОКПП16	+		+		+			+	+			+		+	
ОКПП17	+		+		+	+		+	+				+		+
ОКПП18	+		+		+			+	+		+		+	+	+
ОКПП19	+		+		+	+		+	+				+		+
ОКПП20	+		+		+			+	+		+		+	+	+

OKIII21	+		+		+			+	+		+		+	+	+
OKIII22	+		+		+	+	+								
OKIII23	+		+		+	+		+	+				+		+
OKIII24	+		+		+			+	+		+		+	+	+
OKIII25	+		+		+			+	+		+		+	+	+
OKIII26	+	+			+			+	+		+	+	+		+
OKIII27	+		+		+			+	+		+		+	+	+
OKIII28				+	+	+			+	+			+	+	+
OKIII29	+		+		+	+	+	+	+					+	+
OKIII30	+		+		+	+		+	+				+		+

5.6. Матриця відповідності компонент освітньо-професійної програми програмним результатам навчання

Компоненти ОПП	Програмні результати навчання																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
ОКГ1				+						+			+				+					
ОКГ2		+								+			+				+					+
ОКГ3			+	+				+		+		+	+							+		+
ОКГ4			+		+			+		+									+		+	
ОКГ5			+	+						+						+	+					+
ОКПП1	+			+							+	+			+	+		+	+	+	+	+
ОКПП2				+				+	+	+	+	+	+	+			+			+	+	+
ОКПП3	+	+			+			+			+	+			+		+		+	+		+
ОКПП4	+	+		+											+	+	+					
ОКПП5	+	+			+										+			+	+	+		+
ОКПП6	+	+			+										+			+	+	+		+
ОКПП7	+	+		+				+	+		+	+	+	+			+		+	+	+	+
ОКПП8	+	+		+				+	+		+	+	+	+			+		+	+	+	+
ОКПП9	+	+				+												+				
ОКПП10	+	+			+	+	+				+	+						+	+	+	+	+
ОКПП11	+		+	+	+	+	+	+				+							+	+	+	

OKПП12	+	+		+			+	+		+	+	+	+	+			+		+	+	+	+
OKПП13	+	+			+	+	+				+	+						+	+	+	+	+
OKПП14	+	+			+	+	+				+	+						+	+	+	+	+
OKПП15	+	+		+			+	+		+	+	+	+	+			+		+	+	+	+
OKПП16	+	+			+				+		+	+	+		+		+	+	+	+	+	+
OKПП17	+	+			+	+	+				+	+						+	+	+	+	+
OKПП18	+	+			+				+	+	+	+						+	+	+	+	+
OKПП19	+	+			+	+	+				+	+						+	+	+	+	+
OKПП20	+	+			+				+	+	+	+		+				+	+	+	+	+
OKПП21	+	+			+				+	+	+	+						+	+	+	+	+
OKПП22	+		+	+	+	+	+	+														
OKПП23	+	+			+	+	+				+	+						+	+	+	+	+
OKПП24	+	+			+				+	+	+	+						+	+	+	+	+
OKПП25	+	+			+				+	+	+	+						+	+	+	+	+
OKПП26	+	+		+			+	+		+	+	+	+	+			+		+	+	+	+
OKПП27	+	+			+				+	+	+	+						+	+	+	+	+
OKПП28			+		+			+				+							+	+	+	+
OKПП29	+		+	+	+	+	+	+				+							+	+	+	
OKПП30	+	+			+	+	+				+	+						+	+	+	+	+

6. АНОТАЦІЇ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ (ОК)

ГУМАНІТАРНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ (ОКГ)

ОКГ 1. Історія України

Мета: – ознайомлення студентів з сутністю історичного процесу, що відбувався на території сучасної України від доби первісного суспільства до сьогодення.

Предмет: історичний процес, що відбувався та відбувається на території сучасної України.

Завдання: висвітлити етапи етногенезу українців; дослідити соціально-економічні та політичні процеси, які мали місце в історії України; визначити місце історії України у всесвітній історії.

Навчальні результати / досягнення: цілісне бачення історичного процесу, що відбувався на території України від доби первісного суспільства до сьогодення; вміння оцінювати й узагальнювати історичні явища, встановлювати між ними причинно-наслідкові зв'язки; розуміння місця історії України у всесвітньо-історичному процесі.

Зміст дисципліни: Давня історія України. Середньовічна історія України. Ранньонові історія України. Нова історія України. Новітня історія України

ОКГ 2. Історія української культури

Мета – ознайомлення студентів з сутністю історико-культурних процесів в Україні.

Предмет: історико-культурні процеси в Україні.

Завдання: ознайомити студентів з джерелами і методами дослідження історії української культури; висвітлити основні етапи розвитку української культури; визначити місце української культури у всесвітній культурній спадщині.

Навчальні результати / досягнення: цілісне розуміння історико-культурних процесів, що відбувалися в Україні; вироблення у студентів вміння оцінювати та узагальнювати історико-культурні явища; розуміння студентами місця історії України у всесвітньому історико-культурному процесі.

Зміст дисципліни: Українська культура: сутність і витоки. Культура України-Русі доби високого середньовіччя (кін. X – перша половина XIII ст.). Українська культура пізнього середньовіччя (друга половина XIII – XVI ст.).

Українська культура раннього нового часу (XVII–XVIII ст.). Українська культура першої половини XIX ст. Українська культура другої половини XIX ст. Українська культура першої половини XX ст. Українська культура другої половини XX – початку XXI ст.

ОКГ 3. Українська мова (за проф. спрям.)

Мета викладання дисципліни: підвищення загального мовного рівня студентів, знайомство з особливостями офіційно-ділового стилю мовлення як в усній, так і в письмовій формах.

Предмет: офіційно-діловий стиль української мови.

Завдання: надання студентам знань щодо основних видів ділової документації психолога, особливості їх ведення та вимоги до оформлення.

Навчальні результати / досягнення: вміння практично застосувати у широкій сфері діяльності різних фахівців ведення наступної документації: заява-зобов'язання, доручення, відомість, довідка, наказ, договір, протокол, витяг з протоколу, характеристика, постанова, акт, розпорядження, таблиця, лист, оголошення, список, накладна, запрошення, розписка.

ОКГ 4. Іноземна мова (за проф. спрям.)

Мета: навчити студентів спілкуватись англійською мовою в межах визначеної тематики, сформувати навички і вміння з усіх видів мовленнєвої діяльності, дати знання з англійської мови за професійним спрямуванням для їх подальшого удосконалення з урахуванням професійного напрямку студентів, потреб та інтересів.

Предмет: мовленнєва діяльність іноземною мовою.

Завдання: засвоєння студентами правил вимови звуків; читання буквосполучень; написання знаків транскрипції; основні особливості системи голосних, приголосних, фонем англійської мови; артикуляцію голосних, приголосних; правила наголосу в англійській мові; правил утворення різних частин мови; утворення множини іменників; правил вживання означеного і неозначеного артикля; види займенників і їх місце в реченні; модальні дієслова та їх еквіваленти; правила утворення кількісних, порядкових числівників; правил утворення та вживання часів групи Indefinite, Continuous, Perfect, Perfect Continuous в активному стані; порядок слів у реченні; типи речень за структурою та Мета висловлювання; будову безособових речень; утворення та вживання способів дієслів (The Indicative Mood, The Subjunctive Mood); безособові форми дієслова (The Infinitive, the Gerund, the Participle); правило узгодження часів; структуру речень в непрямій мові; правил трансформації прямої мови в непряму; утворення та вживання умовного способу (the Conditional Mood); форм інфінітиву та основні конструкції з інфінітивом (The

Complex Subject, the Complex Object); додаткове значення модальних дієслів; основні правила словотворення; синтаксичні особливості сполучень слів в англійському реченні, норми правопису мовних одиниць, що складають фонд активної лексики; лексичний мінімум одиниць з програмової тематики курсу.

Навчальні результати / досягнення: вміння сприймати монологічне та діалогічне мовлення викладача, студентів безпосередньо та у фонозапису; перекладати прочитаний чи прослуханий текст; читати програмові тексти уголос, а також про себе з досить повним розумінням основної думки, логічної структури та важливих деталей; читати «про себе» і розуміти інформацію; висловлювати програмний лексичний матеріал у підготовленому та не підготовленому монологічному та діалогічному мовленні; сприймати на слух монологічне та діалогічне мовлення носіїв, брати участь у бесіді, спираючись на передбачені програмою лексичні, фонетичні та граматичні явища, словотворчі моделі; читати програмні тексти уголос, а також про себе з досить повним розумінням основної думки, логічної структури та важливих деталей; вести спілкування у письмовій формі за тематикою, передбаченою програмою, спираючись на правила графіки та орфографії англійської мови; письмово перекладати окремі речення; скласти листа англійською мовою.

Зміст дисципліни: Знайомство. Родина та родинні стосунки, характер та зовнішність, майбутня робота та професія. Відносини в сім'ї. Розпорядок дня, робочий день. Вихідний день, проведення вільного часу. Подорож по Україні. Подорож по Великобританії. Система освіти в Україні. Вища освіта в Україні. Наш університет. Система освіти Великобританії та США. Найбільші університети світу. Психологія як наука. Відчуття та нервова система, сприйняття, навчання, пам'ять та мислення, зростання та розвиток.

ОКГ 5. Філософія

Мета – формування у студентів цілісних уявлень про зародження та розвиток філософської думки, а також про сучасні філософські проблеми природи, людини і суспільства, оволодіння теорією та методологією пізнання суспільного розвитку, основними формами та методами наукового пізнання.

Предмет: історичний розвиток філософської думки, сучасні філософські проблеми людства.

Завдання: надання студентам знань про особливості предметної ідентифікації філософії; специфіку філософського мислення; основні функції філософії; базові категорії філософії, їх зміст і функції; історичні типи філософії та основні парадигми філософування; основні етапи розвитку філософської думки; сучасні тенденції розвитку науки, культури і філософії; глобальні проблеми людства, їх причини та філософські шляхи вирішення.

Навчальні результати / досягнення: вміння оперувати філософськими поняттями; аналізувати праці філософів і педагогів, виявляти їх креативну сутність та соціально значущі ідеї; порівнювати філософські концепції представників різних філософських шкіл; обґрунтовувати власну позицію;

оформляти власні дослідження відповідно до вимог, визначених програмою навчального курсу.

Зміст дисципліни: Філософія як соціокультурний феномен. Основні етапи розвитку філософської думки. Філософія як специфічний тип пізнання. Філософія Стародавнього Сходу. Антична філософія. Специфіка філософії Середньовіччя та епохи Відродження. Філософія Нового часу та Просвітництва. Класична німецька філософія. Змістовий модуль II. Посткласична філософія. Проблеми онтології, аксіології та соціальної філософії. Посткласична філософія сер. XIX – поч. XX ст. та основні напрямки філософії XX-XXI ст. Онтологія: проблема реальності буття. Гносеологія: знання як об'єкт філософського розуміння. Свідомість як філософська проблема. Філософська антропологія: розуміння сутності людини. Аксіологія: людина в системі цінностей. Предмет і завдання соціальної філософії.

ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ПРОФЕСІЙНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ (ОКПП)

ОКПП 1. Вступ до спеціальності

Мета – ознайомити студентів-першокурсників зі сферами та особливостями професійної діяльності бакалавра психології, зі змістом та організаційними формами підготовки фахівця з практичної психології у вищому навчальному закладі, сформуванню початкові вміння та навички інформаційно-аналітичної діяльності в галузі психології, розвивати професійне мислення та сприяти професійному самовизначенню.

Предмет: професійна діяльність практичного психолога.

Завдання - надання студентам знань про: особливості студентського віку, труднощі входження у процес професійного навчання, причини навчальної неуспішності та умови успішного навчання студентів; структуру та освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти в Україні; нормативні документи, що визначають зміст освіти та навчання у вищій школі; форми організації навчального процесу, права й обов'язки студента вищого навчального закладу; особливості самостійної роботи студента, його саморозвитку та саморегуляції; сфери професійної діяльності, виробничі функції, типові задачі, професійно-етичні засади діяльності психолога у закладах науково-дослідної, прикладної та практичної психології; структуру, функції, основні завдання, головні напрями та зміст діяльності психологічної служби України, види, зміст та форми професійної діяльності психолога.

Навчальні результати / досягнення: вміння орієнтуватись у нормативно-правових документах, що регламентують навчання студента у вищому

навчальному закладі та діяльність психолога; використовувати можливості різноманітних форм аудиторної, самостійної, науково-дослідної роботи студента, поточного та підсумкового контролю у вищому навчальному закладі для здобуття міцних знань і професійного становлення; здійснювати пошук джерел і каналів інформації, добирати та структурувати матеріал для розкриття певного питання, теми чи проблеми в усній або письмовій формі.

Зміст дисципліни: Основи самоорганізації навчальної діяльності студента у вищому навчальному закладі. Студент як об'єкт і суб'єкт навчання у вищому навчальному закладі. Особливості системи вищої освіти України. Самостійна робота студента, його саморозвиток та саморегуляція. Професія – психолог. Система психологічної служби. Центри та заклади науково-дослідної, прикладної та практичної психології в Україні. Особливості професійної діяльності психолога та вимоги до його особистості. Етичне регулювання професійної діяльності психолога.

ОКП 2. Психологія спілкування

Мета – засвоєння студентами основних теоретичних підходів до вивчення проблем комунікації та спілкування, формування навиків аналізу смислів та змісту комунікаційних актів, навиків розпізнання невербальної сигналізації та емоцій співбесідника, навиків збереження комунікативної рівноваги та ефективності комунікації.

Предмет: психологічні закономірності спілкування.

Завдання – надання студентам знань про: професійну термінологію, що існує в даній сфері; синонімічну термінологію у суміжних сферах, що описують комунікативні процеси та їх складові; особливості вербального та невербального спілкування; особливості міміки, жестів, пози та їх інтерпретацію; інтерпретування – переведення формалізованої інформації в іншу знакову систему смислів та зміст окремих комунікативних актів; характеристику та складові ефективної комунікації.

Навчальні результати / досягнення: вміння обирати джерела та канали інформації, систематизувати та обробляти інформацію; розуміти монологічне повідомлення в рамках визначеної сфери й ситуації спілкування; будувати діалог за змістом тексту; робити записи, виписки, складання плану тексту, письмове повідомлення, що відображає певний комунікативний намір; виявляти зв'язки між елементами інформаційного матеріалу на підставі відомостей про тип та характеристики визначеної системи комунікації; встановлювати їх відповідність (невідповідність) меті діяльності; застосовувати компоненти соціолінгвістичної компетенції для досягнення взаємного порозуміння з урахуванням визначеного місця окремих соціокультурних елементів у культурному контексті; інтегрувати власну діяльність у культурне оточення; визначати найбільш ефективні засоби психологічного впливу на аудиторію, забезпечуючи ефективне застосування (використання) засобів вербальної та невербальної комунікації з аудиторією Розробляти

процедуру і техніку психолого-педагогічного спілкування з метою запобігання міжособистісних та міжгрупових конфліктів; підбирати засоби впливу на особистість в залежності від вікових та індивідуальних особливостей.

Зміст дисципліни: Процес комунікації. Зворотний зв'язок у комунікації. Комунікація та спілкування. Види спілкування. Розуміння у комунікації. Механізми розуміння. Фактори, що заважають розумінню. Сприймання комунікантами один одного. Проблема розпізнання істини та неправдивості. Вплив вербальної установки на сприйняття та розуміння іншого. Стереотипи сприйняття людини. Вербальна та невербальна комунікація. Ефективність спілкування. Зв'язок ефективності з цілями та мотивами комунікантів. Характеристика маніпулятивного спілкування; його відміна від ефективного спілкування.

ОКПП 3. Психологія особистості

Мета – дати цілісне уявлення про особистість, її будову, рушійні сили розвитку, індивідуально-типологічні прояви, характеристики особистості, її розвиток і формування в процесі діяльності і спілкування, становлення впродовж життєвого шляху.

Предмет: особистість.

Завдання – надання студентам знань про: міждисциплінарний статус проблеми особистості; традиційне і сучасне психологічне трактування особистості; зміст концепцій вітчизняних психологів С.Рубінштейна, Б.Ананьєва, В.М'ясищева; методологічні принципи дослідження особистості; зарубіжні теорії і напрями дослідження особистості; особливості типологічного підходу до особистості; стратегії дослідження особистості.

Навчальні результати / досягнення: вміння використовувати методи об'єктивної (пояснювальної), описової психології для дослідження і розуміння особистості; складати психологічну характеристику особистості; виявляти рівень особистісного розвитку людини; орієнтуватися у віковій і статевій специфікації особистості; вміти орієнтуватися в ціннісних орієнтаціях і типах особистості; орієнтуватися в особливостях особистості в конфлікті і кризі та вміти надати консультацію; орієнтуватися в специфіці впливу діяльності та різних сфер життєдіяльності, праці, пізнання, спілкування на активно-діяльний стан особистості; використовувати прийоми оптимальної регуляції своєї життєдіяльності.

Зміст дисципліни: Предмет, методологія і методи, системний підхід до особистості. Типологічний та диференційний підхід до особистості. Предмет, основні уявлення і проблеми психології особистості. Системно-структурний підхід до особистості. Методологія і методи дослідження особистості в психології. Типологічний та диференційний підхід до особистості. Розвиток і формування особистості. Соціалізація та життєвий шлях особистості. Саморозвиток особистості. Теорії особистості.

ОКПП 4. Історія психології

Мета – сприяти засвоєнню знань з історії виникнення та розвитку психологічної науки, основних тенденцій та концепцій наукової думки від найдавніших часів до наших днів, якісній підготовці фахівця до майбутньої професійної діяльності.

Предмет: виникнення та розвиток психологічної науки.

Завдання – надання студентам знань про: предмет історії психології, її завдання та принципи; закономірності розвитку предмета психології; етапи становлення та розвитку психологічних знань; основні персоналії, їх досягнення, ідеї засновників напрямків і шкіл світової психології; ключові положення основних психологічних теорій; методи та головні підходи до вивчення ключових проблем психології; тенденції розвитку наукових психологічних знань за кордоном та в Україні.

Навчальні результати / досягнення: вміння визначати передумови, впливи, взаємозв'язки тих чи інших ідей, теорій; простежувати історію розвитку ідей та психологічних шкіл; ідентифікувати тексти, точки зору корифеїв психології; визначати тенденції розвитку філософсько-психологічних ідей та поглядів; моделювати зміст певних психологічних понять (відповідно до епохи, школи, автора); об'єктивно сприймати та оцінювати погляди різних авторів на розуміння психологічних проблем.

Зміст дисципліни: Історія психології як галузь психологічної науки. Психологія стародавнього світу. Розвиток психологічних знань в Середні віки та епоху Відродження. Психологічна думка Нового часу та епохи Просвітництва. Зародження та становлення світових психологічних шкіл у ХІХ–ХХ ст. Еволюція основних шкіл та напрямків психології у середині ХХ ст. Розвиток психологічної думки в Росії та Україні.

ОКПП 5. Загальна психологія

Мета – на основі теоретичних знань озброїти уміннями і навичками використання закономірностей психічної діяльності людини в умовах практичної діяльності.

Предмет: загальні закономірності психічної діяльності людини

Завдання - надання студентам знань про: основні категорії, поняття загальної психології; історичні передумови, перспективи розвитку психології; головні теоретичні напрями сучасної психології, теоретично обґрунтовані методи дослідження психічних процесів та особистості, зміст і структуру особистості, її індивідуально-типологічні прояви.

Навчальні результати / досягнення: вміння дотримуватися певного методологічного підходу до психологічного дослідження та аналізу психічних процесів та особистості клієнта; орієнтуватися у різноманітних теоріях, критично аналізувати різні підходи до основних психологічних категорій, враховувати отримані знання в практичній діяльності; визначати основні властивості особистості, психологічні механізми детермінації її поведінки; враховувати індивідуальність, неповторність, внутрішній потенціал самотворення особистості.

Зміст дисципліни: Психологія як наука. Психіка як предмет психології. Сенсорно-перцептивна сфера людини. Когнітивна сфера людини. Емоційно-вольова сфера особистості. Особистість як предмет психологічного дослідження. Індивідуально-типологічні властивості особистості. Особистість і діяльність.

ОКПП 6. Професійна самосвідомість психолога

Мета – ознайомлення студентів-першокурсників з поняттями «самосвідомість» та «самосвідомість психолога»; формування початкових умінь та навичок усвідомленого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, до своїх здібностей, потреб, потягів і мотивів поведінки, переживань і думок.

Предмет: самосвідомість психолога.

Завдання – надання студентам знань про: поняття «самосвідомість» та «самосвідомість психолога»; структуру професійної самосвідомості; професійно важливі якості майбутнього психолога; особливості професійної діяльності психолога та вимоги до його особистості.

Навчальні результати / досягнення: - розуміння сутності діяльності психолога-практика; сформовані початкові уміння та навички усвідомленого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, до своїх здібностей, потреб, потягів і мотивів поведінки, переживань і думок; знання, розуміння, вміння дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога; вміння демонструвати володіння знаннями про поняття «самосвідомість» та «самосвідомість психолога», структуру професійної самосвідомості, професійно важливі якості майбутнього психолога; вміння працювати в команді; вміння здійснювати планування навчальної діяльності.

Зміст дисципліни: Поняття професійної самосвідомості. Генезис професійної самосвідомості. Психологічна характеристика психолога. Професійна спрямованість особистості психолога. Я-концепція. Професійно важливі якості майбутнього психолога. Особливості професійної діяльності психолога та вимоги до його особистості. Етичний кодекс психолога.

ОКПП 7. Соціальна психологія

Мета – надання студентам знань щодо закономірностей психічного розвитку людини у соціумі, механізмів міжособової взаємодії, психологічних особливостей великих та малих соціальних груп.

Предмет: закономірностей психічного розвитку людини у соціумі.

Завдання – надання студентам знань про: історичні передумови виникнення та перспективи розвитку соціальної психології; категорії та методи соціальної психології; основні теоретичні напрями у сучасній соціальній психології; різні підходи до проблем особистості та її соціалізації; засоби соціально-психологічного впливу в процесі спілкування; особливості міжособистісної та міжгрупової взаємодії в різних видах і формах суспільної діяльності; функціонування соціальних груп, структуру внутрішньогрупових і міжгрупових відносин.

Навчальні результати / досягнення: вміння осмислено використовувати термінологічний апарат; застосовувати в психолого-педагогічній діяльності методи соціальної психології; визначити психологічні параметри вивчення і оцінки сформованості активної життєвої позиції особистості, закріплювати її потребу в самостверженні і самовираженні; використовувати прийоми комунікації для успішної взаємодії з людьми; враховувати специфіку проблем міжособистісної взаємодії у своїй практичній діяльності; організовувати міжособистісну взаємодію у малій групі; аналізувати соціально-психологічні явища у великих групах; у практичній роботі враховувати специфіку ментальності населення.

Зміст дисципліни: Місце і роль соціальної психології в системі наукового знання. Соціальна психологія особистості та групи. Основи психології спілкування. Проблеми взаємодії в соціальній психології. Соціальна психологія груп і масових явищ.

ОКПП 8. Основи психологічної практики

Мета – надання студентам базових теоретичних знань та практичних навичок з питань здійснення психологічної допомоги, опосередкованої сучасною методологією, формування навичок використання повного арсеналу методів в практиці надання психологічної допомоги дорослим та дітям.

Предмет: практична діяльність психолога.

Завдання – надання студентам знань про: структуру та організацію психологічної допомоги в Україні, сучасний стан психологічної допомоги: феномену, загальних засад, методології, структури, функцій, історії розвитку та її провідних сучасних тенденцій; знайомство з професійними вимогами, що висуваються практичному психологу; вивчення основних методів,

прийомів і технік психологічного консультування та психокорекції, форм і видів цілеспрямованого психологічного впливу в психологічній практиці

Навчальні результати / досягнення: формування у студентів вміння моделювати динаміку і вектори розвитку ефективної діяльності психолога-практика; демонструвати володіння закономірностями та принципами психологічної науки та практики; створювати ситуацію, що сприяє ефективній консультативній взаємодії; вести консультативну бесіду з використанням відповідних процедур, прийомів та технік; аналізувати інформацію, отриману від клієнта; обирати адекватну стратегію допомоги клієнтові; об'єктивно оцінювати результативність власної роботи.

Зміст дисципліни: Історія та сучасний стан практичної психології. Предмет, специфіка та принципи різних видів психологічної практики. Психологічне консультування як метод надання психологічної допомоги. Напрямки та форми психологічного консультування. Особистість психолога-консультанта та особистість клієнта. Методи психологічного консультування. Арт-терапія як напрямок психологічної допомоги. Тестування в процесі психологічного консультування. Особливості різних видів консультування. Психологічні особливості індивідуальної корекції. Психологічна корекція засобами творчого самовиразу. Особливості та методи поведінкової корекції. Особливості та методи соціальної корекції. Психодрама як метод корекції. Психологічні особливості групової корекції.

ОКПП 9. Анатомія нервової системи та психофізіологія

Мета – висвітлити анатомо-фізіологічні особливості нервової системи; будову, розвиток і функції спинного та головного мозку, периферичної нервової системи, загальні принципи і особливості структурної організації автономної нервової системи, пірамідних провідних шляхів, морфофункціональні особливості лімбічної системи.

Предмет: анатомо-фізіологічні особливості нервової системи.

Завдання: надання студентам знань про філогенез центральної нервової системи; напрямки еволюції нервової системи; рефлекторну діяльність нервової системи; електричні потенціали мозку; функції центральної і периферичної нервової системи.

Навчальні результати / досягнення: вміння щодо порівняння анатомії нервової системи безхребетних і хребетних тварин; визначення будови і функцій нервової тканини; визначення будови спинного мозку і спинномозкових нервів; надання характеристики відділам головного мозку та черепно-мозковим нервам; визначення коефіцієнту функціональної асиметрії

мозку.

Зміст дисципліни: Предмет і завдання анатомії та еволюції нервової системи. Історія розвитку та основні досягнення сучасної анатомії, фізіології нервової системи. Еволюція нервової системи. Біологічне значення, загальний план будови і властивості нервової системи. Будова і функції спинного мозку. Будова, функції головного мозку. Лімбічна система, зони кори великого мозку. Захворювання нервової система та їх профілактика. Анатомія, фізіологія сенсорних систем.

ОКПП 10. Психологія сім'ї

Мета – ознайомити студентів із основними положеннями психології сім'ї як галузі психологічної науки, формувати уміння та навички практичної психологічної діяльності в галузі психології сім'ї.

Предмет: сім'я як соціально-психологічна система.

Завдання – надання студентам знань про: еволюцію сімейних стосунків; соціально-психологічну модель сімейних стосунків, тенденції розвитку сучасної сім'ї; особливості мотивації вступу у шлюб; особливості та завдання дошлюбного та передшлюбного періодів; руйнівні тенденції шлюбу та сім'ї; вплив сім'ї на розвиток кожного з її членів; основні завдання позитивного сімейного консультування.

Навчальні результати / досягнення: вміння виявляти основні психологічні проблеми сучасної сім'ї; застосовувати психодіагностичні методи дослідження сім'ї; проводити психологічну просвітницьку роботу; надавати психологічну допомогу членам сім'ї.

Зміст дисципліни: Соціально-психологічна модель подружньо-сімейних стосунків. Особливості дошлюбного періоду. Проблема любові та шлюбу. Характеристика молодої сім'ї. Чинники успішності та задоволеності шлюбно-сімейним життям. Особливості дитячо-батьківських стосунків. Руйнівні тенденції шлюбу та сім'ї. Розлучення і його наслідки. Діагностика особливостей сімейних стосунків. Основи сімейного консультування.

ОКПП 11. Психодіагностика

Мета – засвоєння студентами наукового розуміння основ проектування, адаптації і застосування психодіагностичних методів; озброєння студентів систематизованими знаннями в області теорії і практики постановки психологічного діагнозу; формування у студентів уміння комплексного застосування основних методів психодіагностики і інтерпретації отриманих результатів.

Предмет: основи проектування, адаптації і застосування

психодіагностичних методів.

Завдання – надання студентам знань про: предмет і методи психодіагностики, її понятійно-категоріальний апарат; загальні проблеми діагностики, місце і роль психодіагностики в системі інших наук, взаємозв'язки теоретичних проблем даної науки з психологічною практикою; класифікацію психодіагностичних методик, області їх застосування; вимоги, що пред'являються до розробників психодіагностичних методик і правила їх застосування; психометричні основи проектування, розробки, адаптації і оцінки ефективності психодіагностичних методик; правила планування і проведення психодіагностичного обстеження, рішення психодіагностичних задач; професійні та етичні вимоги до користувачів і розробників психодіагностичних методик.

Навчальні результати / досягнення: вміння орієнтуватися в різноманітних видах тестів для вибору необхідного вирішення певної проблеми; проводити повноцінне психодіагностичне дослідження з використанням тестів; робити математичну обробку отриманих результатів психодіагностичного дослідження; робити інтерпретацію отриманих даних та висновки; розробляти самостійно тести; проводити адаптацію та перевірку тестів по основних психометричних критеріях.

Зміст дисципліни: Предмет психодіагностики. Історія розвитку психодіагностики. Вимоги до психодіагностичних методик та користувачів-психологів. Визначення і класифікація тестів. Розробка первинної форми тесту. Вибір типу задач відповідно до характеру відповідей. Вибір шкал для тестів. Аналіз результатів розв'язування задач відповідно до їх трудності і дискримінативності. Використовування в психодіагностиці проєктивних тестів. Обґрунтування тестів як вимірювальних інструментів та їхня інтерпретація. Тестові норми. Психодіагностика розумового розвитку і загальних здібностей. Психодіагностика рис. Психодіагностика мотивації. Психодіагностика самосвідомості. Психодіагностика міжособистісних відносин. Підготовка, проведення і обробка результатів тестових випробувань.

ОКПШ 12. Арт-терапевтичні підходи та методи у практичній психології

Мета – надання студентам базових теоретичних знань та практичних навичок з питань основ арт-терапії та навичок застосування арт-терапевтичних технологій у психологічній практиці, гармонізація розвитку особистості через розвиток здатності самовираження і самопізнання.

Предмет: процес вербалізації проблем та переживань особистості, самовираження за допомогою різних видів арт-терапії.

Завдання – надання студентам знань про: сутність психологічної допомоги методами арт-терапії, визначення умов та ситуації, які передбачають застосування методів арт-терапії та методів практичної психології в практиці психологічного консультування в роботі з різними

групами клієнтів.

Навчальні результати / досягнення: формування у студентів здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях, знань та розумінь предметної області професійної діяльності психолога, здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати нові ідеї в професійній діяльності психолога.

Зміст дисципліни: Введення в арт-терапія та методи у практичній психології. Загальні теми для ознайомлення зі специфікою застосування арт-технік. Спеціальні теми програми розкривають методи використання різноманітних матеріалів, які в арт-корекційній роботі відіграють роль виражальних засобів. Наступне коло спеціальних тем стосується використання арт-технік в роботі з особистісними, мотиваційними та соціальними проблемами клієнтів. І завершують тематичний перелік питання щодо поєднання образотворчої роботи з іншими формами творчого самовияву.

ОКПП 13. Педагогічна та вікова психологія

Мета – озброєння студентів знаннями психологічних закономірностей розвитку особистості на різних етапах онтогенезу, а також здійснення практичної підготовки студентів для роботи з людьми різних вікових категорій; навчання і виховання, особливостей педагогічної діяльності, а також здійснення практичної підготовки студентів для роботи з різними суб'єктами навчально-виховного процесу.

Предмет: психологічні закономірності розвитку особистості на різних етапах онтогенезу, навчання і виховання.

Завдання – надання студентам знань про: основи вікової психології: предмет, методи, основні закономірності, принципи і структуру науки, її сучасні теоретичні концепції; загальні закономірності розвитку психіки людини: умови, чинники, рушійні сили; особливості пізнавальних процесів, емоційно-вольової, мотиваційної сфер, індивідуально-психологічних характеристик людей різного віку; методологічний апарат педагогічної психології; психологічні особливості навчання та виховання; види соціальних інститутів виховання і методів формування творчої, активної особистості на різних етапах онтогенезу; психологічну сутність педагогічної діяльності.

Навчальні результати / досягнення: вміння аналізувати психологію дітей в різні вікові періоди для створення умов, що сприяють конструктивному формуванню особистості; враховувати психологічні механізми, закономірності виховання та навчання при роботі з різними суб'єктами навчально-виховного процесу; орієнтуватися в сучасних підходах та технологіях навчання знанням і поняттям, формування умінь і навичок, з Мета здійснення психологічної допомоги з питань конструктивного розвитку цих процесів; аналізувати педагогічну діяльність вчителя та допомагати йому оволодівати психологічними методами і прийомами самовдосконалення та

саморегуляції.

Зміст дисципліни: Вікова психологія як наука. Поняття психічного розвитку, його особливості та ознаки. Особливості розвитку психіки в пренатальному періоді та на першому році життя дитини. Психічний розвиток дитини в ранньому дитинстві, дошкільному та шкільному періодах. Психологія підлітка та старшокласника. Загальна характеристика психології дорослого періоду життя. Специфіка психічного розвитку людини у різні періоди дорослості. Педагогічна психологія як наука і навчальний предмет. Психологічні основи оптимізації навчання. Психологія навчання обдарованих і невстигаючих дітей. Загальні питання психології виховання, педагогічної діяльності та психології вчителя. Взаємодія вчителя із соціальним оточенням, адаптація його до умов професійної діяльності. Вікові аспекти виховання.

ОКПІ 14. Патопсихологія

Мета – підготовка фахівців до роботи з відхиленнями у розвитку психічної діяльності людини; формування вмінь робити психологічний аналіз складних ситуацій взаємодії з особами, які мають відхилення у психічному розвитку.

Предмет: відхилення у психічній діяльності людини.

Завдання – надання студентам знань про: основні категорії патопсихології; історичні передумови та перспективи розвитку патопсихології; види порушень психіки; основні методи психологічної допомоги за відхилень у психічному розвитку.

Навчальні результати / досягнення: вміння аналізувати фактори, які активізують чи гальмують розвиток особистості у процесі онтогенезу та соціогенезу; надавати фахову допомогу особам із відхиленнями у психічному розвитку; розробляти програму патопсихологічного дослідження; аналізувати медичну документацію хворого; дослідити стан психічних функцій, процесів, станів пацієнта; виявити патопсихологічні реєстр-синдроми; інтерпретувати отримані результати патопсихологічного дослідження.

Зміст дисципліни: Загальні поняття патопсихології, порядок патопсихологічного дослідження, методи дослідження. Порушення психічних процесів та свідомості. Соматогенні, органічні та функціональні розлади психіки. Неврози, реактивні та постстресові психози. Психосоматичні захворювання. Ендогенні психози, шизофренія. Епілептична хвороба, інволюційні психози та психози похилого віку. Психологічна діагностика психічних розладів та розладів поведінки у дорослих, відповідні реабілітаційні заходи. Патопсихологічні реєстр-синдроми, сучасні методи психологічної корекції та консультування. Основи дитячої патопсихології. Порушення психічних процесів у дітей, методи їх дослідження, консультування та корекції.

ОКПП 15. Техніки психологічного тренінгу

Мета – забезпечити опанування студентами теоретичними знаннями і практичними навичками застосування тренінгу в роботі з дітьми і батьками, педагогами і лікарями, агентами у справах продажу і керівниками різних рівнів.

Предмет: організація та проведення соціально-психологічного тренінгу.

Завдання – надання студентам знань про: теоретичні засади підготовки і проведення тренінгу; типи і види тренінгових занять; принципи і психологічний зміст взаємодії у тренінговій групі; структуру і компоненти тренінгу; критерії оцінювання ефективності тренінгу.

Навчальні результати / досягнення: вміння самостійно підготувати програми тренінгу; підбирати вправи та ігри для тренінгу; обговорювати і коригувати програму з викладачем; самостійно проводити тренінг із наступним обговоренням і оцінкою членами навчальної групи сильних і слабких сторін тренера-стажиста.

Зміст дисципліни: Теорія психотренінгу в сучасній психологічній науці. Психологічний тренінг: поняття, історія, принципи. Психологічний зміст взаємодії у тренінговій групі. Вивчення потреби у тренінгу. Планування і дизайн тренінгу. Компоненти тренінгу. Організація тренінгу. Стандарти тренерської роботи та індивідуальний стиль тренера. Оцінювання ефективності тренінгу. Види тренінгових груп. Практикум проведення тренінгу. Тренінг ділового спілкування. Елементи тілесноорієнтованої терапії в соціально-психологічному тренінгу.

ОКПП 16. Психологія професійних деструкцій

Мета – формування у студентів уявлень про чинники, прояви та види професійної деструкції в структурі особистості фахівця, шляхи її попередження та корекції.

Предмет: система знань щодо деструктивних змін особистості при виконанні професійної діяльності; зовнішніх та внутрішніх факторів, що негативно впливають на результативність професійної діяльності; зміни професійної поведінки людини та появи професійно небажаних якостей.

Завдання – надання студентам знань про: предметну галузь навчальної дисципліни; мету та основні завдання роботи психолога при виявленні профдеформацій; психологічні передумови виникнення профдеформацій в різних професійних сферах; особливості прояву змісту профдеформацій.

Навчальні результати / досягнення: вміння застосовувати набуті знання у практичній роботі; самостійно аналізувати літературу з професійної психології; визначати сутність психологічних явищ у структурі профдеформацій.

Зміст дисципліни: Поняття про професійну деформацію фахівця.

Емоційне вигорання та його компоненти. Причини профдеформацій. Роль професійних звичок, стилю спілкування та мислення у виникненні профдеформацій. Чинник дезадаптованості у виникненні профдеформацій. Професійні кризи. Напрями профілактики профдеформацій. Профдеформації в педагогічній діяльності. Профдеформації в лікарській практиці. Профдеформації в правозахисній діяльності. Психологічні аспекти попередження профдеформацій. Діагностика професійної придатності в системі профілактики профдеформації. Оцінка професійної адаптації фахівця. Психологічний супровід професійної діяльності з метою попередження профдеформацій.

ОКПП 17. Психологія девіантної поведінки

Мета – сформулювати знання щодо змісту, видів, психологічних чинників і психологічних особливостей корекції девіантної поведінки особистості, а також сприяти розвитку відповідних умінь і навичок.

Предмет: девіантна поведінка.

Завдання – надання студентам знань про: психологічний зміст поняття «девіантна поведінка»; форми прояву девіантної поведінки; чинники виникнення девіацій у поведінці особистості; вікові і гендерні особливості прояву девіантної поведінки особистості; принципи, стадії, методи психологічної діагностики девіантної поведінки та її чинників; особливості діяльності психолога щодо профілактики девіацій у поведінці особистості; особливості діяльності психолога щодо корекції девіантної поведінки особистості; основні напрями соціально-психологічної реабілітації особистості з девіантною поведінкою.

Навчальні результати / досягнення: вміння виявляти зміст і види девіантної поведінки особистості; визначати чинники, що сприяють відхиленням у поведінці особистості; використовувати методи психологічної діагностики особистості з девіантною поведінкою; надавати психологічну допомогу особистості з девіантною поведінкою, в тому числі телефоном довіри і анонімному консультуванні.

Зміст дисципліни: Психологічні основи девіантної поведінки особистості. Зміст і форми девіантної поведінки особистості. Чинники девіантної поведінки особистості. Гендерно-вікові аспекти девіантної поведінки особистості. Діяльність психолога з подання психологічної допомоги особистості з девіаціями в поведінці. Психологічна діагностика особистості з девіаціями поведінки. Психологічні умови профілактики і корекції девіантної поведінки особистості.

ОКПІ 18. Основи психологічного консультування

Мета – розкрити особливості психологічного консультування; сформулювати у студентів уявлення про основні теоретичні засади консультування; розвинути навички застосування базових технік консультування.

Предмет: особливості психологічного консультування.

Завдання – надання студентам знань про: основні закономірності організації та проведення психологічного консультування; основні підходи до психологічного консультування; роль консультанта у перебігу психологічного консультування.

Навчальні результати / досягнення: формування у студентів вміння організувати психологічне консультування; відслідковувати особливості роботи з певними типами психологічних проблем; відслідковувати межі проведення психологічного консультування; враховувати особистісні особливості учасників консультації; особливості формування пізнавальної та емоційно-вольової сфери особистості; застосовувати отримані знання у професійній діяльності.

Зміст дисципліни: Поняття та принципи психологічного консультування. Техніки психологічного консультування. Межі психологічного консультування. Особистість консультанта. Методи психологічного консультування. Основні підходи до психологічного консультування. Етапи консультування. Консультативний контакт.

ОКПІ 19. Основи психіатрії

Мета – ознайомлення майбутніх психологів із сучасними теоретичними і практичними підходами до роботи з хворими з різними формами патології, ускладненими психічними розладами, також власне психічною патологією.

Предмет: різні форми психічних патологій.

Завдання – надання студентам знань про: причини і механізми розвитку порушень окремих психічних функцій, їх клінічні прояви; принципи синдромологічної діагностики; психічні порушення різного ступеня вираженості й тяжкості перебігу при найпоширеніших соматичних психічних захворюваннях.

Навчальні результати / досягнення: формування у студентів вміння виявляти психопатологічні симптоми і синдроми захворювання; надавати психологічну допомогу хворим із психічним порушенням.

Зміст дисципліни: Класифікація психічних розладів. Організація допомоги хворим із психічними порушеннями. Методи психіатричного дослідження. Поняття психопатологічного симптому, синдрому захворювання. Реєстри психічних розладів. Порушення відчуттів, сприймань уявлень. Порушення пам'яті. Порушення мислення та інтелекту. Порушення емоцій. Порушення ефекторної сфери. Порушення свідомості та

самосвідомості. Психопатологічні синдроми. Невротичні розлади. Психопатії. Ендогенні психози. Реактивні психози. Інволюційні розлади психіки. Психосоматичні розлади.

ОКПП 20. Організаційна психологія та HR-менеджмент

Мета – створення умов для забезпечення організаційної грамотності психолога, що відображається у порозумінні ним специфіки сучасного стану організаційних теорій та практики, особливостей роботи психолога в різних за якістю організаціях.

Предмет: психологічні закономірності існування організацій, основи HR-менеджменту

Завдання – надання студентам знань про: теорії організації та еволюцію організаційних феноменів; сучасний стан організаційної психології, технік професійного аналізу психологічних проблем в організації; особливості психологічного підходу в психології; класичні та сучасні теорії організацій; особливості використання поняття «організація» як об'єкту, процесу та властивість об'єкту; типологічні особливості сучасних організацій; роль та особливості формування цільових настанов організацій; особливості комунікацій та інформаційних процесів в різних типах організацій; оволодіння основними технологіями та техніками HR-менеджменту.

Навчальні результати / досягнення: вміння виявляти організаційні феномени та їхні психологічні складові; аналізувати зміст класичних та сучасних психологічних теорій організації; ставити та обговорювати теоретичні та практичні проблеми організаційної психології; діагностувати, аналізувати та розробляти психологічні технології для вирішення психологічних проблем різних типів організацій.

Зміст дисципліни: Психологічна концепція організації трудового процесу. Організаційні структури. Сприйняття цілей організації її членами. Об'єм інформації і креативність організації. Організаційна культура та її виміри. Організація як динамічний процес. Психологічні технології та їхні характеристики. Рівні оцінки психологічних технологій. Конфлікти в організаціях та психологічні технології їхнього запобігання та розв'язання. Інноваційні процеси в організації. Мотивація інноваційної діяльності. Психологічні бар'єри у впровадженні інновацій в організації.

ОКПШ 21. Основи психокорекції

застосування на практиці сучасних технік психологічної корекції, оволодіння знаннями особливостей психологічної корекції, сформулювати комплекс знань, що дозволять кваліфіковано проводити консультування населення у різних закладах.

Предмет: психологічна корекція.

Завдання – надання студентам знань про: предмет психокорекції, її співвідношення з іншими науковими дисциплінами психологічного циклу; еволюцію та сутність основних концепцій щодо структури психокорекції як науки; основні етапи формування психокорекції як наукової дисципліни; сучасну терміносистему психокорекції; сучасні напрямки психокорекції; суть основних законів психокорекції;

Навчальні результати / досягнення: вміння застосовувати базові техніки психологічної корекції різних форм порушень психічної діяльності людини.

Зміст дисципліни: Предмет психокорекції. Методи, методики та техніки. Медицина та психокорекція. Філософія та психокорекція. Психокорекція та культура. Консультування та психокорекція. Педагогіка та психокорекція. Вплив філософії та релігії на сучасні форми психологічної корекції. Сучасні психологічні дослідження та ідеї східних філософсько-релігійних шкіл. Психодрама. Транзактний аналіз. Терапія, що зорієнтована на тіло. Інтегративна та еклектична психотерапія. Психокорекція в групі.

ОКПШ 22. Експериментальна психологія

Мета – ознайомити студентів із методологією психологічного експерименту, особливостями планування, організацією, проведення експериментального дослідження психіки, можливостями обробки та інтерпретації експериментальних даних.

Предмет: організація та проведення психологічного дослідження.

Завдання – надання студентам знань про: історію розвитку експерименту в психології, місце експериментальної психології в системі наукового знання, особливості становлення експериментального методу в психології; необхідні та обов'язкові вимоги до знань і вмінь експериментатора, деонтологію дослідницької діяльності; теорію і практику експерименту; типи експериментів та їх особливості, структуру експериментального дослідження, його планування і процедури, методи виміру експериментального ефекту та опрацювання результатів.

Навчальні результати / досягнення: вміння використовувати експериментальний метод в практичному дослідженні; формулювати гіпотези щодо причинно-наслідкових зв'язків між фактами; складати та реалізовувати програму експерименту; обробляти та інтерпретувати отримані у ході проведення експерименту дані.

Зміст дисципліни: Предмет і завдання експериментальної психології. Загальнонаукові методи дослідницької роботи. Історія розвитку експериментальної психології. Типи експериментів у психології. Стратегії формування вибірки. Особливості досліджуваних при проведенні експерименту. Надійність і валідність експериментального дослідження. Гіпотези в структурі психологічного дослідження. Змінні в психології. Вимір змінних. Узагальнення та представлення результатів експериментальних досліджень. Контроль в експериментальному дослідженні. Плани та етапи експериментального дослідження. Спеціальні методи планування експериментального дослідження. Аналіз та інтерпретація результатів експериментів.

ОКПШ 23. Спеціальна психологія

Мета – ознайомити студентів із різними підходами до проблем психічного розвитку дітей із фізичною та розумовою аномальністю у вітчизняній і зарубіжній теорії і практиці.

Предмет: закономірності психічного розвитку дітей із фізичною та розумовою аномальністю.

Завдання – надання студентам знань про: найпоширеніші дитячі аномалії (порушення слухового і зорового аналізаторів, інтелектуального і мовного розвитку); комплексні порушення розвитку (сліпоглухі діти і діти з поєднанням сенсорного та інтелектуального дефектів); інші дефекти розвитку (порушення опорно-пухового апарата, психопатичні форми поведінки).

Навчальні результати / досягнення: вміння виявляти аномальних дітей із наступним направленням їх через медико-психологічні комісії до відповідних спеціальних закладів; аналізувати причини виникнення того чи іншого аномального розвитку, його особливості; застосовувати методи виявлення і способи корекції.

Зміст дисципліни: Загальні питання теорії спеціальної психології. Історія становлення та розвиток спеціальної психології. Наукові основи спеціальної психології. Структура та особливості особистості з особливими потребами. Психологічна характеристика осіб із порушенням слуху. Сурдологія (сурдопсихологія і сурдопедагогіка). Психологічна характеристика осіб з порушеннями зору. Тифлологія (тифлопсихологія і тифлопедагогіка). Психологічна допомога дітям із порушенням мови та мовлення. Система логопедичної роботи з дітьми. Особливості психологічної підтримки осіб із порушенням розумового та психічного розвитку. Олігофренії. Аутизм. Корекційно-психологічна робота в закладах для дітей-олігофренів. Організація та зміст психокорекційної роботи з дітьми при аутизмі і аутистичних рисах особистості. Система психокорекційної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку. Особливості психологічної допомоги особам з порушеннями опорно-рухового апарату. Немедикаментозні методи лікування та реабілітації осіб з вадами розвитку.

Рефлексотерапія, мануальна терапія. Лікувальна фізкультура, масаж. Супровід дітей із складними порушеннями розвитку та специфіка психологічної їх підтримки. Сучасна система спеціальних освітньо-психологічних послуг. Психолог-дефектолог та його професійна діяльність.

ОКП 24. Основи сімейного психологічного консультування

Мета – ознайомити студентів із основними положеннями сімейного психологічного консультування.

Предмет: психологічне консультування сім'ї.

Завдання – надання студентам знань про: еволюцію сімейних стосунків; соціально-психологічну модель сімейних стосунків, тенденції розвитку сучасної сім'ї; особливості мотивації вступу у шлюб; особливості та завдання дошлюбного та передшлюбного періодів; руйнівні тенденції шлюбу та сім'ї; вплив сім'ї на розвиток кожного з її членів; основні завдання позитивного сімейного консультування.

Навчальні результати / досягнення: формування у студентів вміння виявляти основні психологічні проблеми сучасної сім'ї; застосовувати психодіагностичні методи дослідження сім'ї; проводити психологічну просвітницьку роботу; надавати психологічну допомогу членам сім'ї.

Зміст дисципліни: Соціально-психологічна модель подружньо-сімейних стосунків. Особливості дошлюбного періоду. Проблема любові та шлюбу. Характеристика молодої сім'ї. Чинники успішності та задоволеності шлюбно-сімейним життям. Особливості дитячо-батьківських стосунків. Руйнівні тенденції шлюбу та сім'ї. Розлучення і його наслідки. Діагностика особливостей сімейних стосунків. Основи сімейного консультування.

ОКП 25. Основи психотерапії

Мета – ознайомлення студентів з основними підходами світової психотерапії, стратегіями та тактиками психотерапевтичного впливу.

Предмет: основні підходи світової психотерапії.

Завдання – ознайомити студентів з основними поняттями психотерапії; сформуванню уявлення про специфіку різних психотерапевтичних підходів; сформуванню у студентів навички надання психотерапевтичної допомоги.

Навчальні результати / досягнення: вміння застосовувати набуті знання на практиці; самостійно аналізувати літературу з психотерапії та консультування; визначати сутність психологічних явищ, які потребують психологічної допомоги, в процесі діяльності; зіставляти різноманітні психотерапевтичні підходи до досліджуваних проблем; застосовувати основні психотерапевтичні методи; управляти професійним саморозвитком.

Зміст дисципліни:

Основні підходи у світовій психотерапії. Загальні методи психотерапевтичного впливу. Психотерапевт як професія. Фактори психотерапевтичної дії.

Поняття групової динаміки. Цілі психотерапевтичної групи. Норми групи. Ролі в групі. Групова згуртованість. Групова напруга. Актуалізація попереднього досвіду (проекція). Концепція психоаналізу З. Фрейда. Основні технічні процедури психоаналізу. Постфрейдисти та подальший розвиток психотерапії. Патогенетична психотерапія В.М. М'ясищева. Поведінкова психотерапія. Когнітивна психотерапія. Раціонально-емотивна психотерапія. Клієнт-центрована терапія К. Роджерса. Гештальт-терапія. Інтегративна модель психотерапії. Методи аутогенної релаксації.

ОКПІ 26. Конфліктологія

Мета – оволодіння студентами системою знань про психологічні закономірності формування та розвитку міжособистісних стосунків, а також суперечок та проблем, які виникають у разі їх порушень, практичне формування вмінь та навичок конструктивного підходу та аналізу виникаючих протиріч.

Предмет: психологічні закономірності конфліктів різних типів.

Завдання – надання студентам знань про: предмет, структуру і принципи конфліктології як навчальної дисципліни; методи, що використовує конфліктологічна наука; основні категорії конфліктології; поняття особистості та основні теорії; структуру та об'єктивні складові конфлікту; загальні функції конфліктів та їх вплив на опонентів; умови виникнення суперечок та конфліктів; основні закономірності протікання конфліктів; класифікацію та типологію конфліктів; шляхи попередження і розв'язання конфліктів; конфліктні та агресивні стани особистості; основи переговорних процесів.

Навчальні результати / досягнення: формування у студентів вміння визначати предмет та завдання конфліктології; характеризувати емоційний стан людини з точки зору можливих конфліктних дій; визначати предмет та об'єкт конфлікту; визначати учасників конфлікту; класифікувати конфлікт; аналізувати динаміку протікання конфліктів; розв'язувати та попереджати конфлікти, пов'язані із професійною діяльністю; вести переговорні процеси на різних стадіях конфлікту; планувати та вести посередницьку діяльність; визначати конфліктні та агресивні стани особистості; володіти методиками дослідження службових та особистих конфліктів, володіти методиками дослідження конфліктності людини та підрозділу; класифікувати методи управління конфліктами; прогнозувати подальші дії учасників конфлікту; застосовувати техніки управління агресивними та конфліктними станами учасників конфлікту; прогнозувати та попереджати конфлікти; здійснювати психологічну допомогу у подоланні конфлікту.

Зміст дисципліни: Конфліктологія в системі соціальних дисциплін.

Предмет, завдання та напрямки сучасної конфліктології. Визначення поняття «конфлікт». Причини виникнення конфлікту. Класифікації конфліктів. Конфлікт в колективі. Структура конфлікту. Динаміка конфлікту. Розв'язання конфліктів. Чинники конструктивного підходу до конфліктів. Попередження конфліктів.

ОКПП 27. Психологічний спецпрактикум

Мета – поглиблений розвиток навичок застосування технік психологічного консультування та психокорекції.

Предмет: техніки психологічного консультування та психокорекції.

Завдання – надання студентам знань про: основні закономірності організації та проведення психологічного консультування та психокорекції; основні підходи до психологічного консультування та психокорекції; роль психолога у перебігу психологічного консультування та психокорекції.

Навчальні результати / досягнення: поглиблений розвиток у студентів вміння організовувати психологічне консультування та психокорекцію; відслідковувати особливості роботи з певними типами психологічних проблем; відслідковувати межі проведення психологічного консультування та психокорекції; враховувати особистісні особливості учасників консультації; особливості формування пізнавальної та емоційно-вольової сфери особистості; застосовувати отримані знання у професійній діяльності.

Зміст дисципліни: Ведення консультативного та психокорекційного процесу. Особливості роботи психолога з клієнтами з розладами поведінки. Особливості роботи психолога з клієнтами з алкогольною залежністю. Особливості роботи психолога з клієнтами із сексуальними проблемами. Особливості роботи психолога з клієнтами у кризових станах. Особливості роботи психолога з клієнтами із суїцидальними намірами. Особливості роботи психолога з клієнтами, які переживають втрату. Особливості роботи психолога з невиліковно хворими клієнтами. Особливості роботи психолога з «немотивованими» клієнтами. Особливості роботи психолога з клієнтами із завищеними вимогами. Особливості роботи психолога з клієнтами – жертвами зґвалтування.

ОКПП 28. Інформаційні технології у професійній діяльності психолога

Мета – удосконалити знання про програмне забезпечення та використання його у професійній діяльності психолога.

Предмет: закономірності використання інформаційних систем та технологій у професійній діяльності психолога.

Завдання: надання студентам знань про структуру і можливості сучасної обчислювальної техніки; застосування ЕОМ в емпіричних психологічних

дослідженнях; поняття алгоритму та програми; властивості алгоритму; архітектуру сучасних ПЕОМ; основні поняття операційної системи MS-DOS; роботу в середовищі MS-DOS; основи програмування на одній з мов високого рівня (Бейсик або Паскаль).

Навчальні результати / досягнення: вміння будувати арифметичні та логічні вирази, основні синтаксичні конструкції: присвоєння, умовний оператор, підпрограми; вміння працювати з файлами, комп'ютерною графікою; редагувати тексти за допомогою ПЕОМ; використовувати програми комп'ютеризованого психологічного тестування та пакети програм аналізу даних.

Зміст дисципліни: арифметичні та логічні вирази, основні синтаксичні конструкції: присвоєння, умовний оператор, підпрограми; робота з файлами, комп'ютерна графіка; редагування тексту за допомогою ПЕОМ; використання програм комп'ютеризованого психологічного тестування та пакетів програм аналізу даних.

ОКПП 29. Практикум з психодіагностики

Мета – відпрацювання навичок практичного використання сучасних психодіагностичних методів у роботі із фахівцями соціокультурної сфери, ґрунтовніше засвоєння основ дослідницької діяльності. Проходження практикуму сприятиме підготовці практичних психологів з надання психологічної допомоги окремим людям, організаціям, установам у вирішенні різноманітних проблем життєдіяльності.

Навчальні результати / досягнення: закріплення навичок психодіагностичного обстеження та складання документації за результатами психодіагностики. Навички спостереження. Використання методу тестування у психологічних дослідженнях. Метод анкетування та особливості його інтерпретації в роботі психолога. Експеримент та його застосування у психології. Метод інтерв'ю. Проективні методи психодіагностики.

ОКПП 30. Основи наркології

Мета – ознайомити студентів із клініко-феноменологічними проявами алкоголізму й основними типами наркотичної залежності, сформувати у майбутніх фахівців навички застосування теоретичних знань у практичній діяльності.

Предмет: клініко-феноменологічні прояви алкоголізму й основні типи наркотичної залежності.

Завдання – надання студентам знань про: основні поняття наркології; клініко-феноменологічні прояви основних видів хімічної залежності; основні психологічні механізми формування залежностей; загальну структуру психокорекційних підходів до подолання залежностей.

Навчальні результати / досягнення: вміння діагностувати прояви та причини хімічних залежностей; надавати психолого-психотерапевтичну

допомогу на етапі активної медикаментозної терапії залежності; впроваджувати засоби підтримуючої терапії; здійснювати засоби профілактики появи хімічних залежностей людини.

Зміст дисципліни: Алкоголізм, наркоманія, токсикоманія як медико-соціальні проблеми. Організація наркологічної допомоги. Соціально-психологічний аспект організації наркологічної допомоги. Теоретичні аспекти наркології. Етіологія і патогенез наркологічних захворювань. Основні клініко-психопатологічні прояви різних типів хімічної залежності. Клінічне обстеження. Інструментальні методи обстеження. Експериментально-психологічні обстеження наркології. Алкогольна та наркотична залежність жінок. Вікові особливості залежності. Психолого-психотерапевтична та соціальна допомога на етапі активної медикаментозної терапії залежності. Підтримуюча терапія. Психотерапія та інші немедикаментозні методи лікування наркології.

КОРОТКИЙ ОПИС ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Назва компоненти	Мета або короткий опис
Психологія саморегуляції	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо теоретичних основ саморегуляції, методів і конкретних методик саморегуляції, формування навичок їх практичного застосування у різних сферах життя.
Психологія лідерства	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо психології лідерства в рамках різних наукових шкіл, формування навичок використання методів вивчення та розвитку лідерського потенціалу особистості, особистої харизми, обрання ефективного стилю лідерства.
Психологія прийняття рішень	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо теоретичних основ організації процесів прийняття рішення в різних сферах життя, формування навичок використання методів психологічної підтримки прийняття індивідуальних та групових рішень у професійній діяльності та особистому житті людини.
Психологія самопрезентації та особистої ефективності	Мета: Засвоєння системи психологічних знань та формування навичок ефективною самопрезентації, само просування, саморегуляції та досягнення особистого успіху у професійній діяльності.
Психологія інформаційного	Мета: Засвоєння системи психологічних знань та формування навичок розпізнавання й протистояння

впливу	технікам інформаційно-психологічного впливу та деструктивного впливу інформації на психіку людини, забезпечення психологічної безпеки при роботі з інформацією
Психологія впливу у міжособистісній взаємодії та засобах масової комунікації	Мета: Засвоєння системи знань щодо видів та механізмів впливу у міжособистісній взаємодії та засобах масової комунікації, формування навичок ефективного конструктивного впливу на оточуючих у професійному та неформальному спілкуванні, розвиток уміння протистояти маніпуляціям, формування навичок розпізнавання та протидії впливу засобів масової комунікації.
Психотехнології досягнення успіху	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо механізмів, умов та факторів досягнення особистого та організаційного успіху, формування навичок спрямованого на успіх цілепокладання, управління мотивацією, подолання внутрішніх та зовнішніх перешкод на шляху до успіху, розвиток здатності протистояти негативним явищам на шляху до важливої цілі (лінощі, прокрастинація тощо), вивчення механізмів розробки та впровадження технологій досягнення успіху організацій.
Психологія профілактично-виховної роботи з дітьми	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо організації та здійснення заходів профілактики з дітьми щодо запобігання вчиненню ними адміністративних і кримінальних правопорушень, формування навичок профілактично-виховної роботи з дітьми різного віку.
Психологія релігії	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо психологічних аспектів релігії як форми суспільної свідомості і ціннісно-орієнтаційної діяльності.
Психологія волі	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо методології і теорії вивчення вольових процесів, психологічних і фізіологічних основ формування вольової сфери особистості, закономірностей її розвитку в онтогенезі, особливостей її прояву у різних видах діяльності, формування навичок використання практичних методик вивчення та розвитку вольових якостей.
Психологічна типологія	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо змісту, переваг та обмежень відомих у психологічній науці систем типології особистості, формування навичок пояснення, прогнозування та корекції поведінки особистості з використанням психологічних типологій.

Психологічна типологія	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо змісту, переваг та обмежень відомих у психологічній науці систем типології особистості, формування навичок пояснення, прогнозування та корекції поведінки особистості з використанням психологічних типологій.
Психологія бізнесу	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо психологічні особливості особистості бізнесмена та механізми розвитку і функціонування підприємницької організації, формування навичок психологічного консалтінгу у сфері бізнесу.
Психологія спорту	Мета: Засвоєння системи психологічних знань про закономірності психічної діяльності людини в процесі підготовки та участі у спортивних змаганнях; вивчення загальних основ психології спорту, формування навичок спортивного спілкування та роботи психолога зі спортсменами.
Психологія масової комунікації	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо фундаментальних та прикладних психологічних досліджень у галузі масової комунікації, формування знань теоретичних та методологічних основ психології масової комунікації як науки, формування навичок психологічного аналізу проблем масової комунікації, формування навичок кваліфікованої діяльності у галузі масової комунікації.
Психологія праці	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо психологічних закономірностей трудового процесу, психологічних вимог до особистості працівника, формування навичок надання відповідної психологічної допомоги співробітникам організацій, іншим клієнтам.
Основи невропатології	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо етіології захворювань нервової системи, патогенезу розвитку хвороб, симптомів ураження різних відділів центральної і периферичної нервової системи, причин слухомовного і нервово-психічних розладів.
Юридична психологія	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо закономірностей поведінки людей в системі правових відносин, а також структури і видів юридичної діяльності, формування навичок вивчення особистості співробітників правоохоронних органів, злочинців та потерпілих від злочинів.

Політична психологія	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо теорії і практики сучасної політичної психології; формування умінь та навичок інформаційно-аналітичної роботи в галузі політичної психології.
Психологія фінансового успіху та фінансової гармонійності	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо механізмів та факторів ефективності монетарної поведінки особистості, розвиток конструктивного ставлення до грошей, формування ефективних установок на заробляння та витрачання грошей, подолання внутрішньоособистісних перешкод фінансового успіху.
Психологічний супровід сім'ї	Мета: Засвоєння системи знань щодо психологічних особливостей сімей, які потребують посиленої уваги та психологічної підтримки, формування навичок застосування методів та технологій надання психологічної допомоги таким сім'ям.
Медіа-психологія	Мета: формування навичок аналізу процесів медіа-виробництва, медіа-споживання, розвитку медіа-компетентності та медіа-імунітету (медіа-захищеності).
Психологія особистої конкурентоздатності фахівця	Мета: Засвоєння системи психологічних знань та формування навичок досягнення й підтримання особистісного і професійного успіху фахівця в конкурентних умовах.
Психологія професійних деструкцій	Мета: Засвоєння системи знань щодо чинників, проявів та видів професійних деструкцій в структурі особистості фахівця, формування навичок їх профілактики та психологічної корекції.
Психологія девіантної поведінки	Мета: Засвоєння системи знань щодо змісту, видів, психологічних чинників і психологічних особливостей девіацій у поведінці особистості, формування навичок профілактики та психологічної корекції девіантної поведінки.
Психологія впливу у міжособистісній взаємодії та засобах масової комунікації	Мета: Засвоєння системи знань щодо видів та механізмів впливу у міжособистісній взаємодії та засобах масової комунікації, формування навичок ефективного конструктивного впливу на оточуючих у професійному та неформальному спілкуванні, розвиток уміння протистояти маніпуляціям, формування навичок розпізнавання та протидії впливу засобів масової комунікації.
Психологія рекламної діяльності	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо основних положень психології реклами; формування навичок використання рекламно-психологічних

	<p>знань у професійній практиці; формувати уміння та навички аналітичної діяльності в галузі реклами та створення рекламного продукту</p>
Інженерна психологія	<p>Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо психологічних закономірностей організації виробничої діяльності, психологічних особливостей діяльності оператора в системі «людина-техніка», а також здійснення формування навичок практичної роботи в різних ситуаціях організації виробничого процесу в автоматизованих системах управління.</p>
Психологічна віктимологія	<p>Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо різних аспектів психології поведінки жертви, вивчення основних понять віктимології, формування навичок застосовувати отримані знання у процесі надання психологічної допомоги з профілактики та корекції віктимної поведінки.</p>
Організація психологічної служби	<p>Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо специфіки організації діяльності психологічних служб в різних соціальних сферах; формування навичок виконання основних видів професійної діяльності практикуючого психолога з урахуванням основних особливостей психологічних служб в різних соціальних сферах.</p>
Основи психосоматики та тілесно-орієнтовані психотенікки	<p>Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо теоретико-методологічних засад та методів надання психологічної допомоги у тілесно-орієнтованому напрямі, формування навичок використання методів тілесно орієнтованої психотерапії у розв'язанні різних типів психологічних проблем.</p>
Математичні методи у психології	<p>Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо особливостей використання математико-статистичних процедур в опрацюванні та інтерпретації емпіричних даних психологічного дослідження, формуванню навичок обрання та застосування математико-статистичних методів у психології, опрацювання та аналізу даних експериментального дослідження психіки.</p>
Кар'єрне консультування та коучінг	<p>Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо закономірностей формування, розвитку і управління кар'єрою особистості, формування вмінь застосовувати діагностичні методики для визначення кар'єрних прагнень, проводити консультування щодо управління професійною кар'єрою, кар'єрних криз,</p>

	підбирати шляхи для подолання деформацій в кар'єрі, скласти індивідуальний план розвитку кар'єри.
Аддиктологія та основи наркології	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо психологічних механізмів та закономірностей залежної (аддиктивної) поведінки людини; оволодіння системою знань про види та особливості залежної поведінки; формування навичок профілактичної та корекційної роботи залежної поведінки.
Психологія екстремальних ситуацій	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо закономірностей взаємодії особистості з різними типами екстремальними ситуаціями у професійній діяльності та особистому житті, формування навичок аналізу впливу екстремальної ситуації та психіку людини.
Профілактика та корекція сімейного насильства	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо закономірностей прояву насильства в сім'ї, його наслідків для потерпілих, формування навичок допомоги жертвам та авторам насильства в сім'ї, психосоціальної роботи з сім'ями з профілактики та корекції сімейного насильства.
Психологія корекційно-розвивального впливу танцювально-рухової активності	Мета: Засвоєння системи психологічних знань та формування навичок організації танцювально-рухових занять з метою сприяння особистісному розвитку, відновлення і збереження психічного благополуччя та гармонійності осіб різного віку і соціальної приналежності
Психологічна допомога в кризових та надзвичайних ситуаціях	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо основних понять кризової психології; теоретичних моделей гострих та відтермінованих стресових розладів, видів, рівнів реакцій на надзвичайну ситуацію, формування навичок психологічної діагностики та першої та віддаленої психологічної допомоги потерпілим у надзвичайних ситуаціях.
Методика проведення психологічної експертизи у різних галузях	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо структури, предмет, основні завдання та методів проведення психологічної експертизи в різних галузях, формування навичок використання методів проведення психологічної експертизи та формувати уміння та навичок інформаційно-аналітичної діяльності при проведенні експертизи.

Суїцидологія	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо клініко-психологічних аспектів розвитку, проявів та особливостей суїцидальних тенденцій, а також основних форм та методів надання відповідної психологічної допомоги суїцидентам та їхньому близькому оточенню.
Психологічне консультування у методі позитивної психотерапії	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо основних принципів надання психологічної допомоги (індивідуального та сімейного психологічного консультування) у напрямі «Позитивна психотерапія», формування навичок використання технік та технологій надання психологічної допомоги, розроблених у позитивній психотерапії.
Психологічне консультування у напрямі когнітивно-поведінкової терапії	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо основних принципів надання психологічної допомоги (індивідуального та сімейного психологічного консультування) у напрямі «Когнітивно-поведінкова терапія», формування навичок використання технік та технологій надання психологічної допомоги та самопомоги, розроблених у когнітивно-поведінковій терапії.
Психологічне консультування у напрямі діалектико-поведінкової терапії	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо основних принципів надання психологічної допомоги (індивідуального та сімейного психологічного консультування) у напрямі «Діалектико-поведінкова терапія», формування навичок використання технік та технологій надання психологічної допомоги та самопомоги, розроблених у діалектико-поведінковій терапії.
Психологічне консультування у напрямі схема-терапії	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо основних принципів надання психологічної допомоги (індивідуального та сімейного психологічного консультування) у напрямі «Схема-терапія», формування навичок використання технік психологічної допомоги та самопомоги, розроблених у схема-терапії.
Психологічне консультування у терапії прийняття та відповідальності	Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо основних принципів надання психологічної допомоги (індивідуального та сімейного психологічного консультування) у напрямі «Терапія прийняття та відповідальності», формування навичок використання технік психологічної допомоги та самопомоги, розроблених у терапії прийняття та відповідальності.

<p>Психологічне консультування у напрямі емоційно-фокусованої терапії</p>	<p>Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо основних принципів надання психологічної допомоги (індивідуального та сімейного психологічного консультування) у напрямі «Емоційно-фокусована терапія», формування навичок використання технік психологічної допомоги та самопомоги, розроблених у емоційно-фокусованій терапії.</p>
<p>Психологічне консультування у напрямі метакогнітивної терапії</p>	<p>Мета: Засвоєння системи психологічних знань щодо основних принципів надання психологічної допомоги (індивідуального та сімейного психологічного консультування) у напрямі «Метакогнітивна терапія», формування навичок використання технік психологічної допомоги та самопомоги, розроблених у метакогнітивній терапії.</p>

**7. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ,
ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН ЗА
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ ПСИХОЛОГІЯ ЗІ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 053 ПСИХОЛОГІЯ**

ОКПП 3. Психологія особистості
ОКПП 5. Загальна психологія
ОКПП 7. Соціальна психологія
ОКПП 9. Вікова психологія
ОКПП 13. Патопсихологія
ОКПП 17. Основи психологічного консультування
ОКПП 20. Основи психокорекції
ОКПП 24. Основи психотерапії

Робоча група:

Керівник робочої групи:

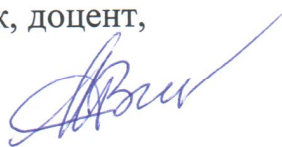
Гарант освітньої програми,
доктор психологічних наук, професор,
завідувач кафедри психології
та педагогіки

Анастасія БОЛЬШАКОВА

Члени робочої групи:

Кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології
та педагогіки

Ігор ВІДЕНЄЄВ

Кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології
та педагогіки

Тетяна ПЕРЕВОЗНА

Кандидат психологічних наук,
ст. викладач кафедри психології
та педагогіки

Ольга РАДЬКО